

LUNDS
UNIVERSITET

POLICY

2014-06-19

Dnr LS 2011/260

Rektor

Lunds universitets språkpolicy

Fastställd av rektor 2014-06-19

Inledning

Riksdagen har antagit en språklag (2009:600) som behandlar myndigheternas ansvar för det svenska språket. Utöver att vara en svensk myndighet är Lunds universitet en internationell miljö med verksamheter och samarbeten som bedrivs på andra språk, framför allt engelska, vilket påverkar språkanvändningen. I universitetets strategiska plan prioriteras internationalisering och en viktig förutsättning för denna är språkbehärskning på rätt nivå. Anställda och studenter ska ges goda förutsättningar för att verka vid Lunds universitet och i internationella sammanhang. Studenter och personal från andra länder ska känna sig välkomna, finna sig tillrätta och fungera väl i studie- och arbetsmiljöer. För att dessa förutsättningar ska uppnås krävs en fungerande språkmiljö vid universitetet.

Syftet med detta dokument är att precisera tolkningar och klargöra ställningstaganden avseende språkanvändning. Syftet är också att främja internationalisering vid Lunds universitet.

Övergripande mål

De övergripande målen för Lunds universitets språkpolicy är *klarspråk*, *parallellspråkighet* och *flerspråkighet*.

Klarspråk innebär att kommunikation sker med ett vårdat, enkelt och begripligt språk. Lunds universitet ska ha en god nivå på språkanvändningen och all kommunikation som utgår från universitetet ska präglas av klarspråk oavsett vilket språk som används. Klarspråk ska öka både kvaliteten och effektiviteten och bidra till ett gott anseende i omvärlden.

Parallellspråkighet innebär att svenska och engelska används sida vid sida. Parallellspråkighet ska göra det möjligt för studenter och anställda att fungera väl vid universitetet och i samhället oavsett om de behärskar svenska eller inte.

Flerspråkighet innebär att förekomsten av andra språk än svenska och engelska ska vara självklara och välkomna inslag vid Lunds universitet. Flerspråkighet hos studerande och anställda är en resurs och en kvalitetsfaktor. Språklig mångfald är viktig för ett framstående internationellt universitet.

Riktlinjer för språkanvändning

Myndighetsspråket

Grundläggande för såväl den skriftliga som den muntliga kommunikationen från och vid Lunds universitet är att den ska ha ett vårdat, enkelt och begripligt språk, vara anpassad efter målgrupp, situation och kommunikationsmedium samt ha en respektfull ton. Universitetet ska sträva efter att göra myndighetsspråket tydligare. Viss kommunikation, såsom i samband med antagning och examination, ställer särskilda krav på tydlighet.¹

¹ Vedertagna hjälpmedel finns, t.ex. senaste upplagan av Svenska Akademiens ordlista, Språkrådets svenska skrivregler, skrivregler för svenska och engelska från Terminologisentrum samt Svensk handordbok.

Språklagen föreskriver att myndighetsspråket i Sverige är svenska, och att svenska myndigheter har ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas. Tillgången till information på det gemensamma språket svenska är en demokratifråga.

Språklagen innebär att information om universitetets verksamhet som vänder sig till allmänheten ska finnas på svenska. Den innebär också att protokoll, beslut, föreskrifter, fastställda verksamhetsberättelser och liknande dokument som universitetet förvaltningsrättsligt är skyldigt att upprätta, ska upprättas på svenska. Huvudregeln är också att andra viktigare handlingar som expedieras, och som därmed blir allmänna handlingar, ska upprättas på svenska. Ett undantag från denna huvudregel är avtal eller liknande dokument som upprättas med utländska aktörer och som vanligtvis upprättas på engelska. Ett annat undantag är att avhandlingar kan skrivas på det språk som är vedertaget för forskningsämnet. En allmän handling som översatts till ett annat språk ska kunna kopplas till ett svenskspråkigt original och en översatt handling har ingen egen rättsverkan. Detta innebär att dokument såsom utbildnings- och kursplaner för utbildningar som ges på andra språk än svenska ska skrivas och fastställas på svenska. För en utbildning som ges gemensamt med ett utländskt lärosäte ska åtminstone de planer som gäller delar som anordnas av Lunds universitet skrivas och fastställas på svenska.

Sammanträden vid Lunds universitet ska som grundregel hållas på svenska. Undantag kan göras då en eller flera mötesdeltagare inte behärskar svenska varvid sammanträdet i så fall helt eller delvis kan hållas på engelska.

Vid myndighetsutövning mot enskild person ska universitetet i största möjliga utsträckning tillhandahålla tolk till de som inte behärskar svenska. Lunds universitet ska erbjuda teckenspråkstolk när behov föreligger. I övrigt ska tolkbehov bedömas från fall till fall.

Engelska vid Lunds universitet

Lunds universitet utgör en del av en internationell akademisk miljö, och det dominerande internationella vetenskapsspråket är engelska. Även för internationella utbildningssamarbeten och andra former av internationell samverkan är engelska det viktigaste språket. Språklagens krav på svenska som myndighetsspråk står inte i motsättning till denna praxis.

Vid universitetet finns miljöer med forskare, lärare eller studenter som inte behärskar svenska. Följaktligen finns ett behov av information och god kommunikation inte bara på svenska utan även på engelska. En god parallellspråkig miljö bidrar till att attrahera personal och studenter från andra länder, och till att de ska finna sig tillrätta och fungera väl. Dessutom bidrar det till att behålla kompetent personal.

Universitetet ska erbjuda alla studenter trygga studiemiljöer och rättssäkra studievillkor. Alla anställda ska likaledes erbjudas trygga arbetsmiljöer och arbetsvillkor samt rättssäkra rekryteringsprocesser. Detta innebär att relevant information ska finnas inte bara på svenska utan även på engelska, och att universitetet ska ha möjlighet att kommunicera på båda språken.

Normen för officiella texter av allmän karaktär vid Lunds universitet är brittisk engelska. Om det finns olika varianter ska de brittiska väljas vad gäller exempelvis namn på verksamheter och enheter, titlar, organisationsbenämningar och användningen av högskoletermer.²

Ett nordiskt sammanhang

Av tradition har omsorgen om det nordiska samarbetet inneburit att studenter från andra nordiska länder kunnat använda danska eller norska som examinationsspråk i Sverige. Vid Lunds universitet ska detta bejakas i den utsträckning det är möjligt. Ansökningshandlingar på ett nordiskt språk som har inkommit ska översättas av universitetet vid behov.

² Vid referenser till universitetets byggnader på engelska i interna sammanhang används det svenska namnet, t.ex. "Byrålogen". I externa sammanhang behövs vanligen kompletterande beskrivande eller förtydligande ord, såsom "the Byrålogen Office Building". Lunds universitet har utarbetat ett eget stödsystem för användningen av engelska, AWELU (Academic Writing in English at Lund University; <http://www.ark.lu.se/utbildning/studentinformation/att-skriva-pa-engelska-awelu/>) och Universitets- och högskolerådet har en svensk-engelsk ordbok på nätet (<http://www.uhr.se/sv/Om-UHR/Svensk-engelsk-ordbok/>). Vid behov kan Avdelningen Översättning och språkfrågor rådfrågas då de är ansvariga för att bl a ta fram engelskspråkiga termer vid Lunds universitet i samråd med berörda enheter.

Lärdomstradition

Lunds universitet ska bibehålla traditionen att genomföra delar av promotionsceremonin på latin och att utfärda de diplom som då utdelas på latin. Latin används också fortsättningsvis i ett fåtal andra sammanhang såsom för namn på byggnader och skriftserier.

Nationella minoritetsspråk

Universitetet har som myndighet ansvar att informera om de svenska minoriteternas³ språkliga rättigheter. Vid frågor som berör någon av de nationella minoriteterna ska universitetet så långt det är möjligt samråda med minoritetsgruppen. Universitetet har fått nationellt ansvar för att upprätthålla kompetens för att utveckla och ge undervisning, men också för att bedriva forskning, i det nationella minoritetsspråket jiddisch.

Språklig kompetens

Språkanvändningen vid Lunds universitet ska ligga på en sådan nivå att den bidrar till att stärka universitetets anseende utåt och till att göra universitetet till en attraktiv studiemiljö och arbetsplats. Den ska vara funktionell i sitt sammanhang, och bidra till en självkänsla hos medarbetare och studenter som är gynnsam för arbetsmiljön vid universitetet.

En god språkanvändning förutsätter att adekvat språklig kompetens finns inom såväl undervisning, forskning som administration. Anställda ska ha kompetens i svenska på rätt nivå för att kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. Kunskap i svenska hos internationellt rekryterade studenter och anställda förbättrar möjligheterna till en karriär inom universitetet samt till anställningsbarhet och integration i det svenska samhället. Internationella anställda och studenter som ska stanna i Sverige under en kortare period än ett år, och därmed inte omfattas av utbildning i svenska för invandrare, ska erbjudas kurser i svenska.

Goda kunskaper inom universitetet i främmande språk, i första hand engelska, bidrar till att universitetets anställda och studenter ges goda förutsättningar att hävda sig internationellt inom studier, forskningsprojekt, samverkansprojekt och på arbetsmarknaden. Alla studenter och anställda ska känna sig välkomna, finna sig tillrätta och fungera väl i studie- och arbetsmiljöer. Det är därför viktigt att anställda ska ha kompetens i engelska på rätt nivå för att kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. Lärarnas förmåga att undervisa på engelska liksom administratörers förmåga att kommunicera på engelska ska förbättras. Anställda och studenter ska erbjudas möjlighet att stärka sin språkliga kompetens framför allt vad avser engelska.

Utbildning

Svenska är idag huvudspråket för undervisning på grundnivå, förutom i utbildning i främmande språk. På avancerad nivå ges i större utsträckning hela utbildningar på främst engelska. På forskarnivå är undervisningen ofta mer individualiserad och språkanvändningen skiftar. För grundnivå och avancerad nivå ska undervisningsspråket och förutsättningarna för att ändra undervisningsspråket tydligt anges i utbildnings- och kursplaner. Utbildnings- och kursplaner ska översättas och göras tillgängliga på engelska, bland annat för att underlätta internationella jämförelser och mobilitet. Kursbenämningar, även för delkurser, ska registreras i Ladok både på svenska och på engelska. Universitetet ska utveckla fler utbildningsprogram på engelska.

I utbildningen på forskarnivå bör doktoranderna erbjudas träning i vetenskapligt skrivande och vetenskaplig presentation på svenska och engelska. Alla doktorsavhandlingar vid Lunds universitet ska ha minst två sammanfattningar, en på svenska och en på engelska. Individuella studieplaner ska översättas till engelska vid behov.

Forskning

Alla svenskspråkiga forskare vid Lunds universitet ska kunna presentera sina forskningsresultat på god och begriplig svenska. Universitetet ska verka för ett väl utbyggt system för att förmedla hjälp med språkgranskning av kortfattade forskningsresultat på både svenska och engelska.

---

³ De nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Märkning av det offentliga rummet

Alla skylttexter inomhus ska finnas på svenska och i största möjliga utsträckning parallellspråkigt på svenska och engelska. Skylttexter utomhus ska finnas på svenska och målet är att alla skylttexter utomhus även ska vara parallellspråkiga på svenska och engelska.

Språkanvändning på webben

Språket på webben ska utgå från användarnas perspektiv utan att stå i strid med utbildningsmässiga mål eller vedertagna rättsliga, språkliga eller sociala normer. Alla webbtexter ska produceras med stöd av väl etablerade och aktuella hjälpmedel såsom E-delegationens vägledning för webbutveckling.